

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

a examinat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Romaniuc Grigore, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui

*Romaniuc Grigore Xxxxxxx, născut la xxxxxx,
originar din mun. xxx, domiciliat în or. xxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 24.07.2017 – 27.12.2018

instanța de apel: 04.02.2019 – 25.09.2019

instanța de recurs ordinar: 19.11.2019 – 22.01.2020

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoreiei Xxxxxxx, sediul Central din 27 decembrie 2018, Romaniuc Grigore a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform prevederilor art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe o perioadă de 4 ani.

A fost soluționată soarta corpului delict.

Acțiunea civilă a fost admisă, explicându-i părții vătămate că asupra cuantumului urmează a se adresa în ordine generală cu acțiune civilă.

2. În sentință, prima instanță a constatat că: Romaniuc Grigore Xxxxxxx, la data de 03.01.2012 aproximativ pe la orele 11.00, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor materiale ale persoanei cu aplicarea violenței periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, aflându-

se în stare de ebrietate alcoolică prin înțelegere prealabilă cu cet. Bunescu Valeriu, născut la x, originar și locuitor al orașului Xxxxxxx strada IX, moldovean, studii medii incomplete, căsătorit, fără antecedente penale, supus militar, neangajat în câmpul muncii, cetățean al Republicii Moldova, cu cet. Covaș Andrei x, născut la x, originar și locuitor al orașului Xxxxxxx strada Ion x, moldovean, studii medii de specialitate, celebrat, cu antecedente penale, supus militar, neangajat în câmpul muncii, cetățean al Republicii Moldova și cet. Bunescu Vasile x, născut la x, originar din satul x și locuitor al orașului Xxxxxxx strada I. Xxxxxxx, moldovean, studii medii de specialitate, căsătorit, un copil minor la întreținere, fără antecedente penale, supus militar, neangajat în câmpul muncii, cetățean al Republicii Moldova, au pătruns în casa ce-i aparține cet. Gontea Vasile x a.n. xxxxxxx, amplasată în orașul Xxxxxxx strada D. xxxxxxx, unde se afla Gociu Valeriu xa.n. xxxxxxxlocuitor al orașului Xxxxxxx strada x, au aplicat ultimului multiple lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului provocându-i fracturi a coastelor 8-9 pe dreapta și stânga, plagă contuză a buzei de sus, comoție cerebrală, ce se atribuie către vătămări corporale MEDII cu dereglarea sănătății pe un timp îndelungat și în mod deschis i-au sustras telefonul mobil de model „Siemens AX-72”, pricinuindu-i o pagubă materială în sumă de 400 lei RM.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura raionului Xxxxxxx, Tomac Marin, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Romaniuc Grigore să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani 6 luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu încasarea de la inculpat în contul statului cheltuielile judiciare în sumă de 57 lei, pentru efectuarea expertizei medico-legale.

3.1. În motivarea cererii de apel, procurorul a menționat că:

- prima instanță just a stabilit circumstanțele cauzei, a dat o apreciere justă probelor administrate pe parcursul ședinței judiciare și corect a calificat faptele inculpaților în baza art. 188 al.2 lit. b), d) Cod penal, însă neîntemeiat a aplicat în privința inculpatului Romaniuc Grigore prevederile art. 79 Cod penal - care stipulează, că instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă de altă categorie ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii,

precum și alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei;

- instanța nu a stabilit careva circumstanțe excepționale atenuante care ar micșora esențial gravitatea infracțiunii comise și care ar servi la aplicarea pedepsei mai blânde. Atât pe parcursul urmăririi penale cât și în ședință de judecată inculpatul nu a recunoscut comiterea infracțiunii date, inclusiv și în cadrul urmăririi penale, pe scursul urmăririi penale s-a eschivat de a se prezenta în fața organului de urmărire penală, fiind anunțat în căutare. Totodată, inculpatul anterior a comis infracțiuni, la locul de trai se caracterizează negativ, a comis infracțiunea în stare de ebrietate alcoolică;

- aplicarea art. 79 Cod penal în privința inculpatului nu este suficientă pentru corectarea și reeducarea ultimului, în scopul prevenirii comiterii altor infracțiuni, precum și pentru stabilirea echității sociale, nu este corespunzătoare gradul prejudiciabil al faptei mise de inculpat și circumstanțelor cauzei, nu poate fi considerată adecvată și nu va atribui la atingerea scopurilor pedepsei penale;

- stabilirea ca pedeapsă inculpatului în mărimea minimă prevăzută de legea penală pentru o infracțiune, care se pedepsea la momentul comiterii infracțiunii cu închisoarea de la 6 la 10 ani, este exagerat de blândă;

- de către prima instanță au fost ignorate prevederile art.227-229 Cod de procedură penală, cu privire la achitarea de către inculpată a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei medico-legale în sumă de 57 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 septembrie 2019, a fost admis apelul declarat de procurorul în Procuratura raionului Xxxxxxx, Tomac Marin, casată parțial sentința, cu emiterea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Romaniuc Grigore a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei a fost calculat din 25.09.2019.

A fost respinsă solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 57 (cincizeci și șapte) lei.

În rest au fost menținute dispozițiile instanței de fond.

4.1 Pentru a pronunța decizia, instanța de apel a reținut că, prima instanță neîntemeiat și absolut nemotivat a aplicat prevederile art. 79 Cod Penal privind aplicarea unei pedepse mai blândă decât cea prevăzută de lege, precum și prevederile art.90 Cod penal privind suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii față de inculpat, la părerea

instanței de apel, executarea pedepsei fiind nejustificat suspendată, ținând cont de faptele infracționale stabilite ca dovedite și persoana vinovată, pedeapsa numită de fapt este suficientă pentru corectarea vinovatului, nu este în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale, nu este echitabilă și nu va atinge scopurile pedepsei.

Prima instanță, fără argumentare, contrar prevederilor art.394 al.2 pct.3 Cod de procedură penală, care indică că instanța de judecată este obligată să motiveze aplicarea unei condamnări cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu a motivat aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, privind condamnarea inculpatului cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și motivele aplicării acesteia față de inculpat, deși a suspendat executarea pedepsei pe un termen de probă de 4 ani.

Concluzia primei instanței este greșită și nu va asigura scopurile pedepsei penale enunțate în art.61 al.2 Cod penal, și anume în restabilirea echității sociale, corectarea vinovatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, instanța de fapt nu a ținut cont de gradul de pericol social al faptelor comise de inculpat.

Prima instanță eronat a ajuns la concluzia de a aplica prevederile art.90 Cod penal, mai ales că a motivat că nu există circumstanțe atenuante cu oferire la inculpat, totodată indicând că apreciază ca circumstanțe excepționale căința sinceră, personalitatea inculpatului, care pentru prima dată se atrage la răspundere penală, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, comportamentul părții vătămate până la cazul dat, circumstanțele date micșorând esențial gravitatea infracțiunii și consecințele ei, fapt ce a motivat instanța să aplice pedeapsă mai blândă în privința inculpatului.

În cazul lui Romaniuc Grigore, care nu este la prima abatere, se caracterizează negativ, nu a recunoscut de fapt vinovăția sa în faptele incriminate și nici nu s-a căit în faptele comise, totodată anterior s-a eschivat de la urmărirea penală, fiind anunțat în căutare, nefiind constatate de fapt circumstanțe atenuante și nici excepționale, iar împrejurările la care s-a făcut trimitere ca excepționale nu pot fi reținute ca circumstanțe excepționale, după cum au fost apreciate de instanța de fond, alte circumstanțe, care ar putea fi apreciate ca excepționale, în cauza dată nu s-au constatat, nefiind stabilite circumstanțe atenuante prevăzute de art.76 Cod penal.

Instanța de apel a menționat faptul că, conform textului al.1 art.90 Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru - infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din - imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că

nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa - stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea condiționată executării pedepsei îl exercită organele competente, iar asupra comportării militarilor comandamentul militar respectiv.

Prima instanță fără temei și nemotivat a aplicat și prevederile art.90 Cod Penal privind condamnarea condiționată a executării pedepsei față de inculpat, de fapt temei de aplicare a prevederilor enunțate, cu referire la inculpat, nu au constatat.

Prezența circumstanțelor indicate de instanța de fond nu sunt suficiente pentru a constata că aceste împrejurări permit aplicarea art.90 Cod penal, în cazul dat concret, mai ales ținând cont de persoana inculpatului, care deși nu are antecedente penale, totodată se caracterizează negativ la locul de trai, nu s-a căit în cele comise, fapt ce demonstrează că ultimul nu are aptitudinea de a se corecta, în atare situație inculpatul nicidecum nu întrunește condițiile necesare pentru a se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei numite.

Prima instanță nu a ținut cont de gradul de pericol social al faptelor comise de inculpat, prin acțiunile sale social periculoase menționate inculpatul Romaniuc Grigore a comis infracțiune legată de atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere, la fel nu s-a ținut cont de atitudinea inculpatului față de faptele comise, care de fapt nici nu a recunoscut faptele sale, dar s-a eschivat de la urmărirea penală, fiind anunțat în căutare, fapt ce a tergiversat examinarea cauzei penale.

La adoptarea hotărârii nu s-a ținut cont de faptul că potrivit revendicării DNO IGP IP Xxxxxxx, Romaniuc Grigore a avut tangență cu legea penală, fiind clasată cauză penală în privința ultimului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.119 al.3 Cod penal, totodată fiind condamnat prin sentința Federației Ruse din 05.07.2012 în baza art.228 alin.1 Cod Penal la 1 an privațiune de libertate.

Concluzia primei instanțe referitor la aplicarea art.90 Cod penal, față de inculpat este eronată, ca rezultat nu au fost respectate în tot criteriile de individualizare a pedepsei, astfel pedeapsa stabilită față de inculpat cu aplicarea art.90 Cod penal nu este corespunzătoare gradului prejudiciabil al faptelor comise și circumstanțelor cauzei, nu poate fi considerată adecvată și nu este suficientă pentru corectarea și reeducarea inculpatului, nu poate contribui la atingerea scopurilor pedepsei penale, în scopul prevenirii comiterii altor infracțiuni, precum și întru restabilirea echității sociale.

Referitor la cererea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată, instanța de apel a reținut că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin efectuarea acțiunilor procesuale, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statului și nu poate fi pusă în seama condamnatului.

Procurorul nu a adus careva argumente și nici nu a făcut referire la norma legală în susținerea apelului în latura încasării cheltuielilor judiciare de la inculpat, astfel că solicitarea privind încasarea cheltuielilor de judecată sunt lipsite de temei legal și urmează a fi respinse ca neîntemeiate, mai ales că efectuarea expertizei la caz a avut loc până la modificările prin care a fost abrogată alin.(2) art. 143 Cod de procedură penală prin Legea nr.316 pentru modificarea și completarea unor acte legislative din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018.

Instanța de apel a indicat că sunt nefondate argumentele aduse de procuror, cu referire la ignorarea de către instanța de fond a prevederilor art.art.227-229 Cod de procedură penală, cu privire la achitarea de către inculpat a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei medico-legale în sumă de 57 lei, deoarece sunt declarative, în lipsa existenței bazei normative de punere în sarcina condamnatului a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei judiciare, solicitate de procuror în cazul dat, de fapt careva derogări din partea instanței de fond nefiind admise la soluționarea chestiunilor enunțate de procuror.

5. Decizia instanței de apel din 25 septembrie 2019, pronunțată integral la **23 octombrie 2019**, a fost atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Romaniuc Grigore, la 24 octombrie 2019, prin care a solicitat casarea deciziei și menținerea sentinței.

5.1. În motivarea recursului ordinar, inculpatul a menționat că:

- decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, deoarece i-au fost încălcate drepturile sale;
- în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului procurorului cu menținerea sentinței primei instanțe;

6. Referințe asupra recursului ordinar declarat, nu au fost depuse.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, pe baza materialului din dosarul cauzei și a motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Din textul recursului, Colegiul penal constată, că recurentul nu a indicat nici unul din temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, expunându-și dezacordul cu decizia instanței de apel privind condamnarea acestuia pe faptul comiterii infracțiunii imputate.

Colegiul penal menționează, că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În speță, Colegiul penal constată că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin.(1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate în raport cu soluția primei instanțe, argumentelor apelanților și a materialului probator, cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin.(5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal reține, că instanța de apel verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei metode de cercetare coroborată a probelor, ce au servit ca temei pentru soluționarea elementelor de fapt pe care se sprijină soluția de condamnare dispusă în cauză, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpatului Romaniuc Grigore în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Prin urmare, opozabil celor enunțate de recurent, Colegiul penal, subsidiar verificând materialele dosarului specifică faptul că argumentele recurentului invocate în recurs, referitor la nevinovăția acestuia, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, prin apelul procurorului, în care au fost indicate aceleași motive, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile de către instanța de apel, pe care Colegiul penal le însușește din motivul temeiniciei și argumentării acestora, chestiune ce vine în corespundere cu practica judiciară constantă a CtEDO, expusă inclusiv și în hotărârea în cauza Albert c. României din 16.02.2010.

În contextul dat, Colegiul penal reiterează că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești atacate, exclusiv prin prisma prezenței sau absenței temeiurilor pentru recurs, prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Astfel, argumentele recurentului în această parte sunt inadmisibile de drept și nu pot constitui temei pentru casarea deciziei instanței de apel.

Lecturând textul deciziei instanței de apel, Colegiul penal constată, că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legislației procesual-penale, fiind legală și întemeiată, instanța argumentându-și soluția de condamnare a inculpatului Romaniuc Grigore, în comiterea infracțiunii încriminate.

De asemenea cercetând decizia instanței de apel sub aspectul aplicării pedepsei inculpatului Romaniuc Grigore, Colegiul penal reieșind din circumstanțele și de vinovăția inculpatului stabilită de instanța de apel, conchide că pedeapsa aplicată este corectă, legală și echitabilă, corespunde atât principiului proporționalității cât și scopului pedepsei penale, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât în partea acestuia cât și a altor persoane.

Rezumând cele expuse, Colegiul penal statuează că temeiurile pe care s-a bazat inculpatul Romaniuc Grigore în recursul declarat, nu sunt imputabile deciziei atacate, deoarece în urma examinării acesteia, se conchide că instanța de apel a analizat obiectiv circumstanțele cauzei precum și argumentele de motivare a soluției emise de prima instanță, astfel

fiind atestat că decizia instanței de apel corespunde normelor procesual-penale, este legală și întemeiată.

Astfel, Colegiul penal consideră că argumentele invocate de către recurent, nu pot servi temei pentru casarea deciziei instanței de apel, or, ultima și-a motivat complet soluția emisă acordând deplină eficiență prevederilor legale relevante cauzei.

În ansamblul circumstanțelor constatate, din motiv că temeiurile pentru recurs indicate în cerere nu și-au găsit confirmare, iar la examinarea recursului nu s-au depistat erori de drept, care ar impune soluția casării deciziei instanței de apel, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat în cauză, deoarece este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul *Romaniuc Grigore XXXXXX*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 septembrie 2019, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 05 martie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda